

Kupujte
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglaš v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), JULY 16, 1943.

ŠTEVILKA (NUMBER) 164

Zavzetje Mube;
velika zmaga na-
še zračne sile

Ameriški letalci so sestrelili 45 japonskih letal iz formacije, v kateri je bilo nad 80 avijonov.

Zavezniški glavni stan na Pacifiku, 16. julija. — General MacArthur naznanja veliko zmago zavezniških čet, ki so zavzele kraj Mubo na Novi Gvineji, pri čemer je bilo ubitih 950 Japoncev, in triumfalno zračno zmago, v kateri je bilo sestreljenih 45 japonskih letal iz formacije, ki je štela 80 avijonov.

V tej zračni zmagi je bilo izpuščenih samo trije ameriški letalci, ki so zašla v formaciji 27 japonskih bombnikov in 50 do 60 bojnih letal. S temi izgubami je naraslo število letal, ki so bila sestreljena iz 30. junija, ko se je pričela sedanja ofenziva, nad 300.

Nad Novo Georgijo in Rendovo je bilo sestreljenih nad 260 japonskih letal, dočim smo jih mi izgubili samo 50.

Zavezniške čete so pričele prodirati od zavzete Mube skozi džungle proti zunanjim japonskim pozicijam.

POGREZNITEV DVEH JAPONSKIH LADIJ
Baza pacifične mornarice, Pearl Harbor, 15. julija. — Mornariškemu poročniku komandirju Thomasu L. Woganu je bilo danes podeljeno visoko odlikovanje, ker je pogreznil s svojo podmornico tekom enega tedna dve japonski ladji, tovorni in transportni parnik, ki sta imela nad 20.000 ton prostornine.

Wogan, ki je star 34 let, operira v takšni bližini japonske obale, da so njegovi ljudje ponoči večkrat videli luči v japonskih hišah na obzračju.

TO JE ŽIVLJENJE!

V Severni Afriki, 15. julija. — Nekje za sovražnikovimi črtami na Siciliji se nahaja neki ameriški letalec, o katerem se ne ve, kako mu gre.

Omenjeni letalec je odskočil včeraj iz svojega poškodovanega letala nato, ko je sestrelil neko italijansko letalo. Toda pri odskoku se je njegovo padalo zapletlo v kolesje letala, kjer se je pretrgalo, nakar je pričel letalec padati proti zemlji. Ko se je nahajal skoraj na tleh, pa se je ostanek njegovega padala zapletel na neko poslopje. Njegovi tovariši letalci so videli, kako je srečno skočil na zemljo, kjer si je naglo odvezal svoje raztrgano padalo, nato pa stekel proti nekemu italijanskemu tovornemu avtu, s katerim se je odpeljal. Kako se je razvijala dalje njegova izredna dogodivščina, doslej še ni znano.

WILLKIE BO SPET KANDIDAT

NEW YORK, 14. julija. — Wendell Willkie, ki je leta 1940 kandidiral na republikanskem tiketu za predsednika Zedinjenih držav, je dal razumeti, da bo pri prihodnjih predsedniških volitvah zopet kandidiral za to mesto.

Medtem pa je Mac Arthurjev klub v Chicagu naznanil, da bo dal ime generala MacArthurja na listo republikanskega predsedniškega kandidata, ne da bi ga vprašal za njegovo tozadevno mnenje.

ZMAGOVITO PRODIRANJE ZAVEZNIKOV NA SICILIJU

Med zajetimi Nemci so tudi Poljaki, Jugoslovani, Slovaki in Francozi, ki so jih nacisti prisilili v armado

ODSKOK NADALJNIH PADALCEV IN PRISTANJE MOŠTVA IZ JADRALNIH LETAL NA SICILIJU

Včeraj so odskočili na Sicilijo nadaljni ameriški in angleški padalci in velika jadralna letala so prinesla na otok nadaljnje zavezniško moštvo, dočim so ameriške čete prodrele nadaljnih sedem milj v sicilsko gorovje, kjer zdaj hite s prodiranjem, da se čimprej združijo z angleškimi četami, ki prodirajo proti planjavi Catanije.

Zajetje nadaljnega generala

Južno od kraja Vizzini se je predal zaveznikom nadaljni italijanski general s svojim štabom.

Bombardiranje Messine

Pred zavezniškimi četami pa grmijo težki ameriški in angleški bombniki, ki so včeraj zopet z vso silo bombardirali Messino, veliko pristanišče v ožini med Italijo in Sicilijo, preko katerega dobivajo osiščne armade na Siciliji svoja ojačenja. Po napadu 200 bombnikov je postalo messinsko pristanišče najbrže neuporabljivo.

VEST IZ DOMOVINE

Mr. John Smuk, 1184 Norwood Rd., je včeraj prejel potom Rdečega križa kratko sporočilo od svoje žene Marije, bivajoče v Črnomlju, Belokrajina. 20 mesecev ni prejel nobenega glasu od doma. Pisal ji je takisto potom Rdečega križa aprila meseca, 1942. Soproga mu je napisala, da jo je včeraj prejel, pisala 7. januarja, 1943. Nobenih podatkov ni omenjenih, razen, da je prejela njegovo pismo, ter da so vsi doma še zdravi. Čeravno je zelo malo povedanega, je tudi tako kratka notica razveseljava. Mr. Smuk ima v domovini soprogo in sina ter hčer, on sam se je tam nahajal malo pred izbruhom vojne, ter je odšel v Ameriko radi neustanegega preganjanja od strani fašistov.

Vesti iz Slovenije

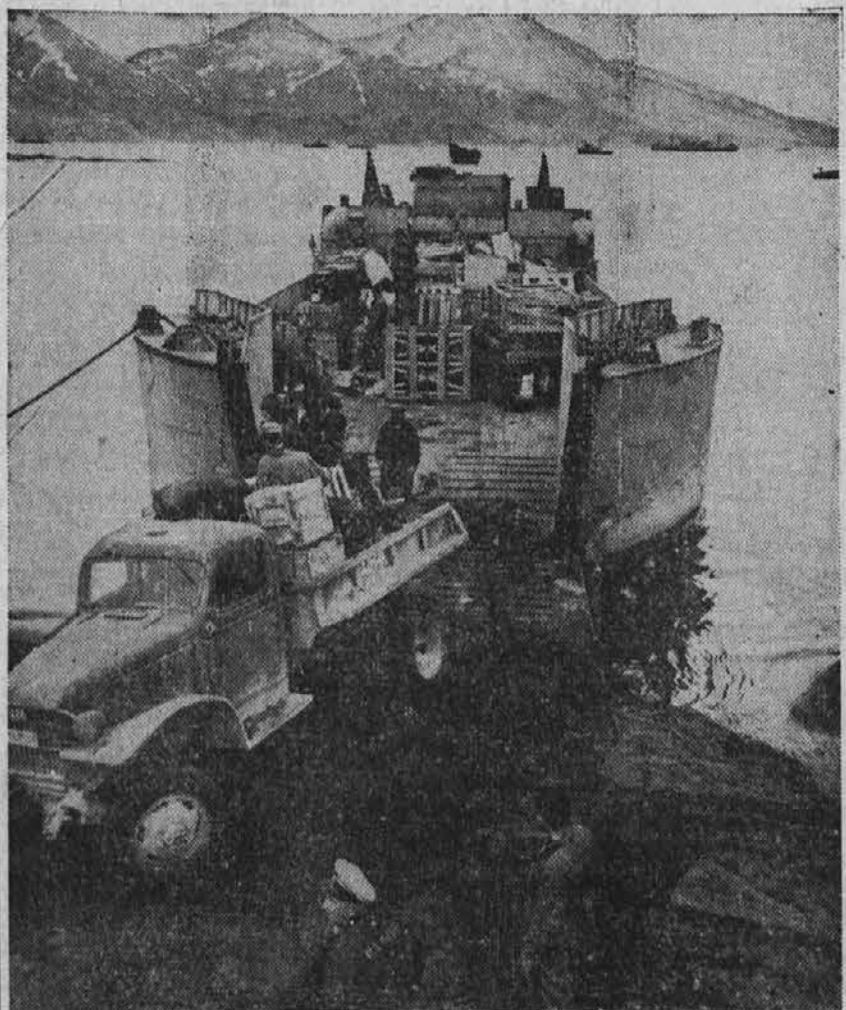
Partizanske skupine severno od Ljubljane poročajo, da so uničile v teku nočnega napada na Bistrico dve orožarni osišča.

Glasom poročil, katera so prejeli jugoslovanski krogi, so partizani zapalili tovarno za izdelovanje avionskih delov in razven tega še veliko žago, ki je proizvajala različne vojaške potrebščine. Zažgana je bila tudi električna centrala.

Partizani so do zadnjega močja poklali garnizijo lokalnih policijskih čet — 81 francoskih in ruskih ujetnikov je bilo osvobojenih. Vsi so se pridružili partizanom.

Tudi v Bosni in Črni gori se nadaljujejo boji proti četam okupatorjev. — (JIC).

Dovažanje potrebščin vojnim silam

Na sliki vidimo nove vrste ladjo, ki je pripeljala vojne potrebščine na otok Attu. Te vrste ladij se poslužujejo zavezniki za invazijo.

ITALIJANI PRED ODLOČITVJO

Včeraj sta predsednik Roosevelt in angleški premier Churchill skupno pozvala italijansko armado in ljudstvo, da je napočil čas, ko se mora odločiti za eno izmed dveh: Italijani morajo nemudoma končati vojno z brezpogojno predajo, da bodo lahko živeli za Italijo in civilizacijo, ali pa naj nadaljujejo vojno in žrtvujejo svoja življenja za Hitlerja in Mussolinija.

Ameriški in angleški letalci so včeraj razmetali po Italiji stotisoče teh okrožnic.

Odziv plemenitih slovenskih src

Nadaljne darove smo včeraj prejeli za nakup potrebščin našim vojnim ujetnikom: Mr. Cyril Kunstel, ki vodi znani Kunstel's Nite Club, na 6616 St. Clair Ave., je poslal \$5.00; takisto je storil naš odvetnik Mr. Joseph Zorman, ki ima svoj urad v Slovenskem narodnem domu, ki je tudi oddal \$5.00.

Iz Collinwooda pa je prišel poznani John Sustarsic, lastnik White City gostilne, ki se nahaja na 623 E. 140 St., ter je izročil \$5.00. Johnu so razmere v domovini dobro poznane, ker jih je bil sam deležen, zato pa je tudi pripravljen ob priliki pomagati. Mrs. Pauline Sireelj, iz 16006 Saranac Rd., je prinesla \$3.00. Želela bi kaj več podatkov glede drugih ujetnikov, kajti prepričana je, da so med ujetniki nekeje tudi štirje sinovi njene pokojne sestre, poročene Tomažič. Zal, da za enkrat ni mogoče vedeti za vse ujetnike, toda s časoma upamo, da nam bo mogoče priti v dotiko z oblastmi, ki bodo imele tozadevne informacije na razpolago.

Adolph Orel, 960 Wheelock Rd., se je zglasil in oddal \$1.00. Našemu zastopniku v Collinwoodu, Mr. John Steblaju, pa so izročili v to svrho Mr. in Mrs. Louis Weiss, Arcade Ave. \$2.00 ter Mr. Andy Bozic, zidar, E. 237 St., \$1.00.

Po Mr. Ludvik Medvešku pa je poslal \$5.00 za slovenske vojne ujetnike, poznani Mr. Fr. Birtič, ki vodi F. B. Service Station, na vogalu E. 9th St. in Lakeside Ave.

Vsem darovalcem iskrena hvala. Prihodnji teden se bo s prispevki preskrbelo potrebščine, katere se bo potem takoj odposlalo tem ujetnikom, in sicer na vsakega fanta posebej bo naslovljen paket.

STAVKA V AKRONU

AKRON, 15. julija. — Zaradi divje stavke 1.200 delavcev v departmentu za pnevmatike avtomobilov v General Tire and Rubber Co., napravi v Akronu, je danes zastalo vse delo v tem departmentu.

Emmett D. Harper, predsednik General Tire locala od United Rubber Workers unije je izjavil, da je stavka ilegalna ali nezakonita.

"Unijski uradniki si umijejo roke ter ne prevzemajo nobene odgovornosti za to, kar se utegne izcimiti iz te stavke," je rekel Harper, ki je že brzojavno sporočil Internacionalni uniji, kompaniji kakor tudi unijskim članom, da lokal ne prevzame nobenih odgovornosti.

"Četnica" Ruth Mitchell je še vedno bojovita

Orožje njenega hajdukovanja in četnikovanja po Ameriki pa ni bomba in bodalo, temveč njen dolgi jezik.

WASHINGTON, 15. julija. — Ruth Mitchell, sestra pokojnega ameriškega letalskega generala Billy Mitchella, je danes izjavila, da je Urad za vojne informacije "storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da oslabi obojnost se boreče Srbe, kar pa še ni bilo dovolj, kajti zdaj aktualno naznanja, da bodo celo kaznovani za to, ker se borijo na naši strani."

Miss Mitchell, ki neprestano kritizira politiko OWI ustanove z ozirom na Balkan, označuje nedavno izjavo tega urada, češ, da žele Srbi "veliko Srbijo," za "pozitivno sovražno propagando."

Dalje pravi Ruth Mitchell, da je Jugoslovanski informacijski center v New Yorku urad sovražne propagande, ki potvarja novice v korist anti-srbskih in hrvatskih elementov.

"Jaz pozivam preiskovalce F. B. I. ustanove in Diesov komite, da posvetita v to zadevo ter sem jima pripravljena predložiti celotno dokumentacijo," je izjavila "četnica" Ruth, o kateri so časopisi svoječasnno poročali, da je nosila v Beogradu na sebi znak z mrtvaško lobanjo in stekleničico s strupom...

KAVE DOVOLJ ZA VSE

WASHINGTON, 15. julija. — Uradniki Urada za administracijo cen so včeraj izjavili, da se bo 11. avgusta ali pa morda še prej prenehalo z racioniranjem kave, katere bo zopet dovolj za vse, da si jo bodo lahko vsi privoščili po mili volji.

To dejstvo je pripisati premaganju nevarnosti od strani nemških podmornic, katerih uničevalna akcija se je unesla, ko je postala zavezniška pomorska in letalska sila gospodarica polja na svetovnih morjih.

SINČEK UMRL

Po kratki in mučni bolezni je preminil v mestni bolnišnici tri leta stari Michael Berry, sinček družine Clyde in Catherine Berry. Dekliško ime matere je bilo Zadel ter je hči poznane Zadelove družine na Holmes Ave. Poleg žalujočih staršev zapuščata tudi brata Clyde Jr. in sestro Kathleen ter veliko sorodnikov. Družina stanuje na 13705 Kelso Ave.

Bil je član mladinskega oddelka društva Loyalties št. 590 SNPJ. Pogreb se bo vršil v soboto popoldne ob 1:30 uri iz Joseph Zele in sinovi pogrebne zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Marije in nato na Calvary pokopališče. Težko prizateti družini naše sožalje!

POROKA

Jutri se bosta poročila letalski kadet Walter Woodworth, in Miss Betty Vuga, hčerka Mr. in Mrs. Steve Vuga, 14615 Thames Ave. Poroka se bo vršila v Sherman, Texas, kjer je ženin v službi Strica Sama.

Novoporočencema čestitamo in želimo jima vso srečo v zakonskem življenju!

RUSI SPET V OFENZIVI, V KATERI SO VZELI 110 VASI

V tridnevni bojih so Rusi strli ali razkropili deset nemških divizij. — Ruske armade zavzele 28 milj ozemlja

NOVI RUSKI OFENZIVI POVELJUJE MARŠAL TIMOŠENKO

MOSKVA, petek, 16. julija. — Specialni in triumfalni moskovski komunikacije naznanja, da so pričele ruske armade silno protiofenzivo proti običajni nemški vojni mašini pri Orlu ter da so v treh dneh strle ali razkropile 10 nemških divizij in zavzele 110 vasi ter 28 milj ozemlja.

Ruskih čudežev še ni konec

Kakor že tolikrat prej, so ruske armade zopet presenetile svet z nadaljnjim čudežem, ki ga je ustvarila hrabrost ruskega moštva ter genialna strategija ruskih poveljnikov. Po nemških poročilih, poveljuje tem najnovejšim ruskim ofenzivam maršal Semjon Timošenko.

V tridnevni bojih je bilo ubitih 12.000 Nemcev, nad 2.000 pa zajetih.

Uničevanje nemškega materiala

Proti Orlu prodirata dve ruske armadi, ki sta uničile medpota 109 nemških tankov, 294 letal in 47 topov, zasegli pa sta 40 tankov, 210 topov, 187 motorjev, 99 strojin, 26 skladišč in mnogo drugega materiala.

Ogromne nemške izgube

V enajstodnevni bitkah, odkar so pričeli Nemci svoj napad, je bilo pobitih in zajetih nad 54.000 Nemcev. V istem času so nacisti izgubili 3.068 tankov ter 1.636 letal.

Vojna dveh front

Rusi so zdaj prikratk priznali, da je napočila v Evropi vojna dveh front. M. Viktorov, moskovski radio-komentator, je izjavil po radiu:

"Hitlerjeva zadnja igra je izgubljena. Njegova izjavitev je tem vidnejša, ker so njegove glavne sile zadržane na ruski fronti. Hitler je zdaj prisiljen do borbe na dveh frontah."

Naši fantje-vojaki

Mr. in Mrs. Valentine Kosec, 1466 E. 185 St., imata dva sina pri vojakih. Max se nahaja v Afriki in njegov naslov je: Sgt. Max Kosec, 3506975, 3rd Ord. Co. M.M. APO 758, c—o Postmaster, New York, N. Y.

Valentin, najmlajši sin, pa se nahaja na Havajskih otokih. Odšel je dne 19. januarja, 1941 v vojaško službo, ter ni niti enkrat dobil dopusta, ampak je bil odpeljan na otoke po dve in pol meseca vežbanja. Njegov naslov je: Cpl. Val. Kosec, 3528-2721, B. Co. 763 Tank Bn., APO 960, c—o Postmaster San Francisco, Calif.

Pri vojakih se nahaja še štiri mesece Pfc. A. Gerze ml., sin družine Mr. in Mrs. Anton Gerze, 20930 Nauman Ave. Prijatelji mu lahko pišejo na sledeči naslov: Pfc. A. Gerze ml., Hq. and Serv. Co., 202nd Engr. Co. Bn., Camp Shelby, Miss., U. S. Army.

KROMPIR GNIJE V VAGONIH

ATHENS, 15. julija. — Po dva tedna trajajočem barantanju in prerekanju z administracijo za distribucijo živil, A. E. Whaley, poslovodja tukajšnje Ice and storage Co., še zdaj ne ve, kaj naj stori z 211.500 funti krompirja, ki je vladna last in vreden nad \$7.000, kateri gnije v desetih tovornih vagonih na stranski progi.

Od 3.000 vreč krompirja (v vsaki vreči ga je 100 funtov) ga je bilo spravljeno samo 885 vreč, ostanek pa gnije v tovornih vagonih.

IZKORIŠČANJE NAŠE ZEMLJE

V svojem govoru ob priliki proslave druge obletnice ustanovitve Ljubljanske pokrajine, je komisar Grazioli izjavil, da je Italija takoj po okupaciji Slovenije prisločila na pomoč lačnemu prebivalstvu. Na drugem mestu pa pravi, da je treba izkoristiti vsak še najmanjši kosček zemlje v Sloveniji za skupni blagor.

Grebežljivi Lahi niso pozabili niti naših lepih gozdov. "Izkoriščanje gozdnega premoženja do skrajnih mej" je rekel g. Grazioli.

Vprašamo kaj ima še vse na programu za skupni blagor.

Narodno veče hrvaških partizanov

BERN, 12. julija. — Hrvaški partizani so ustanovili svojo lastno ustavno skupščino za administracijo osvobodjenega ozemlja — tako poročajo vesti, katere so prejeli včeraj v Bernu jugoslovanski krogi. V veču so zastopane: hrvaška kmečka stranka, stranka samostalnih demokratov in komunistična stranka.

Na prvi seji skupščine, dne 13. junija v Otočju, je bil 76-letni pesnik Vladimir Nazor izvoljen za predsednika. Vladimir Nazor je pred kratkim odklonil akademsko nagrado, katero mu je ponudil Paveličev režim v Zagrebu.

Poročila pravijo, da partizani nadaljujejo svoje napade na čete in oporišča Nemcev, Italijanov in ustašev. — (JIC).

BANČNE URE

Vodstvo slovenske banke The North American Bank sporoča, da bo glavna banka in podružnica odprta poslej vsak petek večer. Tako boste imeli priliko obrniti se v raznih bančnih zadevah od 9:30 ure zjutraj do 8. ure zvečer.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge tujerazne države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

IZJAVA HRVATSKEGA NARODNEGA SVETA

Narodni svet Amerikancev hrvatskega porekla, 610 Bakewell Building v Pittsburghu, nam je poslal v objavo sledeči članek v angleščini:

V času, ko je pred nami toliko važnih dolžnosti, ni nikakor prijetno, izgubljati časa z avanturistično dvomljivih političnih zvez, kakor je na primer Ruth Mitchell, šampionka kvizlingov in lavalov "Velike Srbije" v tej deželi.

Miss Ruth Mitchell vodi s svojimi govori in propagando fašistovsko politiko razdora in zmede med Amerikanci jugoslovanskega porekla. Njene neresnične izjave in članki, naperjeni proti edinstvu in demokratičnim idealom svobodo ljubečih Amerikancev hrvatskega porekla in hrvatskega ljudstva v splošnem, so flagrantno nasprotje najelementarnejše etike. Samo radi tega smo prisiljeni, odgovoriti na njene neštete napade ter jo prikazati v pravi luči kot sovražnico jugoslovanskega ljudstva, ki se bori za svojo svobodo in demokracijo, ter kot agentinjo sebične koruptne kliše srbskih reakcionarnih pro-fašističnih politikov.

V zvezi z njenimi akcijami in govori v tej deželi, je zanimivo zabeležiti, da ona priznava tesno sodelovanje in stike s "četnikom" Kosto Pečancem. Še zanimivejše pa je vedeti, da je bil ta "četnik" še pred Hitlerjevo invazijo Jugoslavije znan kot notorično koruptiran Hitlerjev agent.

V svojem napadu na Mr. Elmer Davisa, direktorja OWI (v Srbobranu z dne 24. junija 1943), si prizadeva z obračanjem dejstev dokazati, da so Hrvatje prosoiščno ljudstvo; da so oni, kot ljudstvo, ne kot žrtev osišeča, v vojni z Ameriko in njenimi zavezniki; da so Hrvatje izsilili podpis pakta z osišečem, da je politika Mr. Davisa prohrvatska, itd.

Redkim Amerikancem so znane politične razmere v zasedeni Jugoslaviji, kjer Srbe, Hrvatje in Slovence mučijo in morijo ne samo tirani osišeča, temveč tudi cela vrsta lastnih kvizlingov, kakor Pavelić v Hrvatski, Nedić v Srbiji ter njuni gangsterji, katerih eden je Miss Mitchellove "junak" Pečanec, in mnogi drugi.

Dalje je le redkim Amerikancem znano, kdo se v Jugoslaviji bori in zakaj se bori. Toda voditelji naše ameriške inteligentne službe so brez dvoma dobro informirani, na kateri strani se bore Hrvatje, ki se bijejo v vrstah Narodne osvobodilne armade, ki je dominirajoča bojna sila Jugoslavije in katera kontrolira na podlagi demokratičnih principov znaten del jugoslovanskega ozemlja. Žrtve krvi in življenj teh bojevnikov za skupno stvar svobode so prevelike in njihovi ideali preplepeniti, da bi potrebovali obrambe pred nizkotnimi napadi Pečančeve miljenke Ruth Mitchell.

Kar se tiče Hrvatov, govore dejanja sama zase in jih ni potrebno zagovarjati pred napadi individualcev, ki si delajo luksuzno življenje z razširjanjem škodljive propagande koruptnih srbskih reakcionarjev med ameriškim ljudstvom.

Ruth Mitchell proslavljanje generala Mihajlovića in njegove 250,000 mož močne armade — ustvarjene v domišljiji reakcionarnih srbskih lavalov, ki so imenovali Mihajlovića za vojnega ministra iz razloga, da jim zagotovi in ohrani oblast, katero so koruptno usurpirali toliko let, da bi jim bilo mogoče po vojni ustvariti Veliko Srbijo, četudi za ceno civilne vojne, je zamen in odveč. Odveč, ker mit ali pravljico o Mihajloviću so razgalili naši lastni zavezniki, katerim je znana Mihajlovićeva izdajniška vloga v borbi jugoslovanskega ljudstva, in ki dalje vedo, da so 90 odstotkov uspehov teh borb pripisali Mihajloviću srbski reakcionarji in njihovi plačani propagandisti, ki so kovali iz tega svoj politični kapital.

Janko N. Rogelj:

JANEZ NEDAM

J. N. ROGELJ

Rojak Janez Nedam živi v vsaki slovenski naselbini v Ameriki. Ponavadi je poročen z Mico Skopuh. Vrata njegove hiše so vedno zaprta. Ljubi in pozna le s a me ga sebe. Prijatelj ni ma, svojega naroda ne pozna, njegovega imena še ni zapisanega med darovalci in prispevatelji.

Janez Nedam je živ mrlič, mrtva veja na drevesu slovenskega naroda v Ameriki. Njegove roke so koščene, a prsti teh rok so podobni grabljam. Na njegovih ustnicah so besede: Samo meni, moja mera še ni polna. Joka zelo rad, ker to je njegova odkupnina in vstopnina. Hodi počasi, desno roko drži vedno v žepu, kjer stiska preštete cente. Kadar mora plačati z rdečim centom, ga stiska toliko časa, da je Lincolnu vroče kot hudiču v peklju. Če plačuje z niklom, takrat je še hujše. Obrača in stiska ga toliko časa, da Indijanez pokaže jezik, pa ga še ne izda. Obrne ga na drugo stran ter ga še enkrat krčevito stisne, da pokaže jezik in vzdigne rep puklasti bufalo. Kadar daje denar, se mu roka vedno trese kot rep ptice tresorepke. Zato njegov denar pada na tla, da ga pobira in daje v svet.

Mica Skopuh nosi s seboj vedno veliko ročno torbico. Koder hodi, joka in prosi. Nima obleke, nima jedi in ne denarja. Vse zataji pred ljudmi, kar ima. Nikdo je ne upa vprašati za dar, denar ali uslugo. Ne zaupljiva je tako, da ima denar v nogavicah, katere prenaša kot mačka mlade.

Tako živita med slovenskim narodom v Ameriki rojak Janez Nedam in rojakinja Mica Skopuh. Kadar slišita ali čitata o vojnih bondih in znakih, o darovih za Rdeči križ, o denarnih prispevkih za pomožno akcijo in za SANS, vijeja oči, migata z ušesi, krčita prste in odpirata usta kot mladici v gnezdu. To jima ne gre v glavo, zakaj dajejo drugi ljudje, ko njima tako manjka iz dneva v dan.

Nezaupljivost je vsakdanja vera obeh skopuhov. Nezaupljivost je glavni vzrok in izgovor, da ne izdasta rdečega centa za revne, trpeče in umirajoče brate in sestre v domovini. Na prireditvah pomožnih akcij ne vidite ne enega ne drugega. Če Janez zaide na tako prireditev, kritizira, ugovarja in dokazuje, da je vsaka pomoč brez vsakega pomena. Tam se napije na račun drugih, če mu je le dana prilika. Potem pa joka od same žalosti, ker so ljudje dali toliko denarja za pomožno neumnost.

S prireditve pride domov takšen Janez Nedam, prepit in razburjen. Črno kavo pije in aspirin jemlje. Vleže se v posteljo, spati ne more, pred očmi ima še vedno govornika, ki je poudarjal potrebo denarnih prispevkov za uboge in revne zemljanje v zasluženi domovini. Z rokami odbija govornikove

Ako koruptna pan-srbska status-quo-ante (vse naj bo tako, kakor je bilo) klika, ki si je še vedno ohranila moč v jugoslovanski vladi v zamejstvu, misli, da bo kaj dosegla s svojim obrekovanjem hrvatskega ljudstva in njunih zvestih voditeljev — dr. Mačka in dr. Ribarja, za katero napadanje in obrekovanje se poslužuje plačanih Hitlerjevih agentov, in če ta klika misli, da ji bo uspelo, nevtralizirati junaško borbo jugoslovanskega ljudstva za edinstvo, svobodo in demokracijo, ako bo mahala pred očmi ameriškega naroda s strahom komunizma, tedaj bo ta klika bridko razočarana, ker ji to ne bo uspelo.

besede, godrnja in maši ušesa, toda vse to nič ne pomaga. Aha, saj ima še polno steklenico žganja v kleti. Zalije s šnopsom, da se mu zašibijo kolena in da zaključuje srčni utripi v težki glavi. Pade na posteljo in zasnja ...

Doma je v Sloveniji. Svojo vas išče, stoječ na holmu, s katerega je bil tako lep razgled na hiše in gospodarska poslopja. Mane oči, da bi videl vsaj cerkveni zvonik, toda vse je zavito v dušič dim. Stopi v dolino, tja, kjer je stala zadnja hiša v vasi, prva pod holmom. Ožgan in cvilec pes se mu zapodivja in krvaveč volk. Nasloni se na drevo in brca, toda se ne more otresti steklega psa. Pleza na drevo, pes skače za njim, toda posreči se mu doseči prvo vejo. Tam trenutno počije. Pa, o joj, kaj tam gleda. Mrtvo truplo visi raz veje, na kateri on počiva. Obraz mrtvega mu je kar znan in domač, tak je, kot je njegov brat, katerega slika visi v njegovi hiši. Strah ga prevzame, da odskoči z drevesa in drvi proti vasi. Izpotačne se, pače preko mrtvega trupla mlade žene. Vsa je razgaljena, a njegova desna roka oprijema njene prsi, oblite se s toplo, rdečo krvjo ... Njegova roka je krvava, vzdigne jo, od nje akplja še topla slovenska kri. Tako krčevito strah ga zagrabi, da mu okameni tista roka, ki ni še dala centa za umirajoče v domovini.

Izmučen se postavi na noge, pogleda obraz te mrtve mlade žene, v katerem je podoba tistega obraza, v katerem mu je pred leti mladostna ljubezen ponudila prvi poljub. To je menda hčer moje prve ljubice, mu pravi vroč pogled.

Mudi se mu naprej, v vas bi rad, toda vasi ni, le duh po pogorišču mu sili v nos in usta. Pred njim se iz dima pokaže grozna in neverjetna slika njegove domače vasi: Razrušeno zidovje, polomljeno in ožgano drevje, groblja za grobljo se vrsti, kjer je včasih stala zidana kmetija. Diši po pečenem mesu, in tako ne diši meso domačih živali. Nekaj drugega mora to biti. Res se ni motil. Saj res. Tam v bližini so človeške kosti, katere ni uničil ogenj, katerega so podtaknili okupatorji, Nemci in Italijani.

Proti žuborečemu potoku gre rojak Janez Nedam, da si izmije tisto toplo slovensko kri, ki se je pričela ohlajati na njegovi desni roki.

Toda čudo prečudno. Kri se ne da izmiti, ampak sili v male kožne luknjice. Kar čuti, da se kri mlade žene hoče združiti z njegovo krvjo, katero čudežno poživlja v njegovi desni roki, da ni več okorna in neravna, ampak čuti silno in sigurno pomlajeno moč, da bi z vsakim zamahom uničil in strl sovraga pred seboj.

Se več. Polagoma začuti prelivajočo toploto okoli srca, ki tako nežno in božajoče obliva mišičevje razširjenih prsi, kot bi dihal zrak iz mladega smrečja, na katerega sije toplo pomladansko sonce, kot bi dihal

čisti in opojni ozon. Ta čudotvorna sila se mu razlije po vsem telesu, da so njegova kolena močna in trdna kot stebri iz najtršega kamna.

Tako stoji velikan Janez Nedam pri žuborečemu potoku, sam, nepoznan, poleg mrtve vasi njegovega rojstva. Njegova desna roka je čista, kri je izginila in našla pot do utripajočega srca.

Takrat pa stopi pred njega otrok, katerega obraz je bil podoban starcu. Trpljenje, groza in smrt so šli preko njegovega obraza. Začudeno pogleda Janeza Nedama in pravi:

"Od doma sem šel danes zjutraj ter sem se zgubil v gozdu. Grmelo in pokalo je ves dan, da nisem upal domov. Sedaj bi rad domov, toda naše vasi ne morem več najti. Pomagajte mi oče, lačen sem, noge me bolijo, oči me pečejo od dima, k materi bi rad, očeta pogrešam, sestre in bratce bi rad, vse sem izgubil, ... v mojo vas me peljite."

Tedaj pa se je odkrilo spoznanje v Janezovi pameti, da se je sklonil proti otroku, ki mu je bil podoben kakor njegov lastni sin. Tedaj je še le videl, da je otrok stal samo na eni nogi, a drugo je privzdigoval, ker je bil v nji velik črn trn.

Fantek je sedel na beli vodni kamen in ponudil nogo s črnim trnom v podplatu. In Janez je čutil in spoznal njegovo prošnjo. Izdril mu je dolgi črni trn. In kaj se je zopet pripetilo. Rdeča, skoro črna kri je udarila iz rane zopet na desno roko Janeza Nedama. Kri, topla, tekoča, sveža in živa slovenska kri, ki je iskala njega, skopuha iz Amerike. To je prav ista kri, sorodna krvi mlade žene, ki je bila hčer njegove prve ljubice, kateri je obljubil pred svojimi odhodom v Ameriko, da ji bo pomagal z denarjem, da

pride za njim v Ameriko, da jo poroči in ji ostane zvest do smrti.

"Oče, z vami grem, v tisto vas, kjer ste vi doma."

Tedaj pa je Janez Nedam začutil brezmejno bolelost malega fantiča. Zagorelo je v njem brezobrezno hrepenenje, da bi pomagal osamelim siroti.

"V Ameriko bova šla, tam sem jaz doma."

Otrok ga je pogledal s posečim pogledom, nasmejati bi se rad, toda lačna usta se niso mogla smejeti. V vodo je pomočil razbolelo nogo ter rekel skozi zobe: "V Ameriko?"

Potem pa je gledal velikana Janeza Nedama z velikimi, napol ugaslimi očmi, iz katerih je drsela solza za solzo.

Takrat pa je govoril otrok, kakor starček, ki je že vse slišal o daljni obljubljeni deželi, kar mu je pripovedovala njegova stara mati, ki ni nikoli videla obljubljenega dežela. Govoril je takole:

"Vi niste oče, vi ste tisti lepi stric iz Amerike, ki ste pozabili na staro mamo, ki je prejkoli noči za vami ter umrla oni dan, ker ji je zmanjkalo kruha in zdravja. Vi ste tisti stric, ki ste pozabili tudi svojo domovino, prelepo Slovenijo; stric, z vami ne grem, ker ste zatajili svojo lastno kri; vi ste kakor črni trn, katerega ste izdrili iz moje noge. Če so vsi naši strici v Ameriki tako trdosrčni, tako kruti in nečloveški, potem naj pogori sleherna vas v Sloveniji, naj izgine naš rod, kajti narod, ki nima sočutja in usmiljenja v srcih svojih bogatih ameriških stricov, mu ni osojeno več živeti, naj gre v grobove, da ga zemlja pokrije. Kri ni voda! In, če imate v Ameriki vodo mesto krvi, kakor jo je imel lepi stric, ki je pljunil na prvo ljubezen moje stare matere, potem bomo mi umrli, a

vašo vodo bo posušilo skoraj ameriško bogastvo. Kri naše ljudi vi pa bo živela v spominu usmiljenih src in sorodnih duš. Zgom, stric, jaz pa si poiščite svojo vodo na pogoriščih, grobljah in grobovih naših iskrenih očetov in mater, ki so ljubili z žulji obdelano slovensko zemljo, katero so napojili svojo ljubečo in toplo krvjo, jim bo lahka, krotka in hladna v poslednjem smrtnem spanju. Na tej, s krvjo oprani zemlji pa bo rasel nov slovenski narod, ki bo imel kristalno čisto slovensko kri, katero bo posijali in domača zemlja tako prišla nila na sebe, da ne bo potrebovala mladih sinovom in hčerom potovati v obljubljeni deželi, da jim bo zvođenela slovenska kri."

S šepajočim korakom je spil otrok proti pogorišču rojstne slovenske vasi, da si vtisne spomin nepopisno tragedije, vaveče in požgane Slovenije.

Velikan Janez Nedam bi se ustavil za njim, toda desna roka je zopet trda in okorna, lena se mu šibijo, v ušesih donijo besede: "Stric, z vami grem, ker ste zatajili svojo lastno kri; vi ste kakor črni trn, katerega ste izdrili iz moje noge."

Zejen je, rad bi pil vodo, kar ne more do nje. Pripoje se, vroče mu je, stopil bi preko potoka; vse mu je odvedalo, še govoriti ne more. Zaupil bi rad za otrokom, naj se vrne, toda nobenega ni, su ne more spraviti iz grla, se se po vsem životu; smrti groza ga je prevzela, pota da lije pot raz čela ...

Rojak Janez Nedam se prebudil. Usta ima suha, je težka in velika, oči vodave, okoli ledic ga nekaj ščiplje.

(Nadaljevanje na 4. strani)

V BLAGOHOTNO OBVESTILO

"Enakopravnost" že od svojega postanka podpira kulturna in podporna društva, deluje na celi črti za povzdigo in napredek slovenske javnosti in naselbine.

"Enakopravnost" se tudi v sedanji vojni krizi neumorno trudi, da prinaša svojim mislišenikom in čitateljem resnična poročila.

"Enakopravnost" se zaveda svoje dolžnosti napram Ameriki in ji nudi svojo moralno in gmotno pomoč na različni način; obenem pa se tudi vztrajno bori, da bo našim zatiranim rojakom in rojakinjam, ki danes trpijo pomanjkanje in čutijo bič zatiralca, zasijalo solnce svobode.

"Enakopravnost" vrši svoje delo po svojem najboljšem prepiranju. Za seboj ima zaslonbo vse zavedne javnosti, ki čuti v svojem srcu ljubezen do bližnjega.

Da bo "Enakopravnost" kot glasnici ljudske pravice, mogoče služiti v dobrobit napredku, je potrebno, da je deležna tudi gmotne podpore v obliki oglašev in novih naročin, zato se priporoča društvom, da ji ob priliki, ko prireajo svoje piknike, izlete in zabave, poklonijo tudi oglaš, poleg dopisov, trgovcem in obrtnikom ter profesionalcem pa da se je spomnijo z oglašom, ko dobijo v svojo zalogo kaj novega, itd.

"Enakopravnost" tudi izvrši vsakovrstne tiskovine, listke, vstopnice, letake, itd. Delo je lično in po zmerni ceni.

ENAKOPRAVNOST

SLOVENSKI DNEVNIK

6231 ST CLAIR AVE.

HENDERSON 5311-5312

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

PROGRESSIVE SLOVENE WOMEN OF AMERICA
Ustanovljene dne 4. februarja, 1934. Inkorporirane dne 27. junija, 1938.
GLAVNI STAN V CLEVELANDU, OHIO
GLAVNI ODBOR PROGRESIVNIH SLOVENK
New Supreme Board Members of Prog. Slovenke
1942—1945

PREDSEDNICA: Paula Kline
PODPREDSEDNICA: Agnes Zalokar
TAJNICA: Josie Zakrajsek, 7603 Cornelia Ave.
BLAGAJNICA: Cecelia Subelj
ZAPISNICA: Danica Hrvatin
NADZORNICE: Mary Zakrajsek, Augusta Franceskin, Vera Candon.
PROSVETNI ODBOR: Nezika Kalan, Frances Gorshe, Marion Candon.
UREDNIKA: Mary Ivanusch, R.F.D. 1, Chardon, O.

Naša konferenca

Na naši majski konferenci, ko smo se sešle glavne odbornice s članicami in odbornicami clevelandskih krožkov, pregledale in pretehtale delo preteklega leta ter pripravile načrte za bodoče, je potekla v najlepši slogi in harmoniji. Sicer vdeležba ni bila taka, kot bi bilo želeli, vendar pa smo izvršile delo in pripravile sklepe, ki so bili potrebni, važni in našim smernicam odgovarjajoči.

Eden izmed teh sklepov je, da v bližnji bodočnosti organiziramo dekliško in žensko telovadno skupino, o kateri smo že dalj časa čutile, da je živo potreba med nami. Z oživitvijo sokolstva v vrstah našega narodnega žensstva, bomo dale našim ženskam in dekletom priložnost, da se vežbajo v enem najlepših, koristnih in resnično slovenskih športov.

Mogoče bodo nekatere članice menile, da nam je danes, ko smo vse obremenjene z delom doma, po tovarnah, trgovinah in uradih, telovadba nepotrebna in odveč česa, saj se dosti razgibljamo pri delu, toda dovolite, da vas v tej zvezi opomnim, da je tako naziranje kvarno in nezmožno. Pri našem dnevnem delu nosi navadno en ali drug telesni udar večje breme od ostalih in to vrže naš telesni stroj iz ravnotežja. Pri telovadbi pa razgibljamo vse naše telo, spravimo kri v pravo cirkulacijo in tako krepimo naše mišice in živce kar blagodejno vpliva na naše telesno in duševno zdravje.

In danes, ko leži usoda našega naroda na tehtnici, je življenje in zdravje slehernega Slovenca in Slovenke na svetu večje vrednosti, kot kdaj prej. Z agilnim in duha poživljajočim delom moramo preganjati iz naše sredo malomarnost, pesimizem, cinizem, čezmerno pijančevanje itd., kar vse tira posameznika ali narod v prerani grob. Potrebna so nam dramatika, pevstva, gospodarska in druga društva, krvavo potrebna, toda vsem tem tvori podlago zdravo telo, zdrava duša. Naša dolžnost je torej širiti zavest, kako važno vlogo v narodnem življenju igra telesni šport, ki je na žalost zadnja lesta med nami popolnoma zamrli. Oživiti moramo vse veje naše kulture, ako hočemo, da bo celo gibanje našega udejstvovanja krepko in živahno. Pretiranost v eno smer in zanemarjanje v drugo, pomeni zverženje in pohabljenost narodno življenja. Me "Progressivne Slovenke" se tega živo zavedamo in smo uverjene, da bo slovenska javnost naš sklep, oživiti med nami sokolstvo, toplo pozdravila in da bo dalo to naši organizaciji nadaljno privlačnost.

Eden izmed nadaljnjih važnih ukrepov te konference je sprejetje resolucije, z ozirom na naše stališče, glede usode naših bratov in sester v domovini. Resolucija je bila izročena v roke treh članic v naročilo, da isto gljšejo v pregled in potrdilo gl. odboru SANS-a, katerega smatramo, kot članice imenovane organizacije, kot vrhovno oblast v vseh zadevah, tikajočih se naše pomoči in politične akcije. Po odobritvi resolucije od SANS-a odposljalmo isto na razne ameriške vladne predstavnike. Naše mnenje je, da so pri SANS-u naše najzmožnejše in najdalekvidnejše osebe, ki vedo in razumejo kdaj in kako je treba ravnati, da lahko našemu narodu v domovini največ koristimo.

Razmotrivalo se je tudi, da bi morda ustvarile več živahnosti in pravega tekmovanja pri delu v pomoč politični in pomožni akciji, če bi se napredno žensstvo v naših naselbinah organiziralo v svoje podružnice SANS-a in to pod okriljem "Progressivnih Slovenk." Medtem, ko napredne žene in dekleta izvršajo veliko dela, pa nimajo tozadevnega priznanja, ker smo razkrojene, nasprotno pa nastopajo žene nam načelno drugačnega prepričanja enotno in je vse njih delo zabeleženo in njim v priznanje. Glavni odbor je dobil nalogo sklicati skupaj odborice naših naprednih ženskih društev in slišati njih tozadevno mnenje in ako se vidi dobro voljo in razumevanje, tedaj imajo polno moč ustanoviti tozadevno postojanko SANS-a. Upamo, da se bo ideja uresničila in da bo s tem odprta pot za agilno in zdravo tekmovanje med našimi skupinami, kdo bo storil več za v pomoč domovini.

Članice krožka št. 1 so se spomnile sinov svojih članic, ki služijo v armadi strica Sama in iz pisma, katere čitate danes v poročilu tajnice, Frances Wolf, razvidite, kako veseli in hvaležni so jim naši fantje. Naš navedet je, da sestavi tajnica vsakega krožka imenik sinov naših članic, ki imajo sinove v službi in da se jih od časa do časa spomnimo s kakim darilom. Dom in stiki z domačimi zadobijo pravi pomen in blešče, kadar odidemo v svet in enako je z našimi fanti.

V nedeljo 18. julija imamo v Euclidu, na vrtu tamkajšnjega Doma semenj ali bazar. Vsaka naselbina, vsak narodni dom ima svojo posebnost in svojo privlačnost in v Euclidu je posebnost velik in senčni vrt, kjer vlada v senci dreves še prava in nepokvarjena slovenska šegavost, gostoljubnost in domačnost. In če slovenska javnost enkrat izve, da bomo v nedeljo okupirale dom in trato, kuhinjo in plesišče "Progressivne" iz vseh štirih vetrov Clevelanda, tedaj smo gotove, da bo naša "progressivna trdnjava" oblegana od severa in juga, vzhoda in zahoda in da bo v "spopadu" zmanjkalo "solidne in tekoče" municije. V slučaju dežja se "okupacija" in "obleganje" vseeno vrši in sicer pod streho. Pridite! Vas prav prijazno vabimo!

SMASH THE AXIS BUY WAR BONDS

suih drobtin. Mlečnemu siru ali po domače "mohantu" (cottage cheese) prideni eno ali dve jajci, lahko tudi malo kisle smetane, če hočeš, da je še boljše, in namaži s tem nadevom testo. Zvij skupaj, kakor štrudel ali potico, zavij v snažen bel prt, poveži z nitjo, katero pritrdi na obeh koncih, da se med kuhanjem ne odvij in deni kuhati dvajset minut v slan vreli krop. Ko je kuhano odvij in razreži poševno v primerne koščke. Če se testo nerado odloči od pritca, pogladi istega z roko, katero si namočila v mrzli vodi. Koščke zloži v skledo, prilij par zlic juhe v kateri se je štrukel kuhel in zabeli z mastjo, ocvirki ali maslom, na katerem si zarumenila nekoliko suhih drobtin in daj k salati, kislemu zelju ali gulažu na mizo.

Če nas v to ne silijo ekonomske razmere, ne skoparimo pri hrani, ker je važna činiteljica za ohranitev našega zdravlja. Kadar mislimo, da smo pri tej ali drugi jedi prihranile toliko tega ali onega in smo bile vseeno v stanu jed postaviti na mizo in je bila užitna, varamo same sebe. Slab gasolin, in avto vozi manj milj in je slabši za motor. Isto pravilo velja za nas in naš železdec. To je pa zlasti važno danes, ko moramo kupovati najvažnejšo hrano po točkah. Kupimo torej najboljši, kar lahko dobimo in štedimo rajši pri raznih stvarih, ki niso tako važne, kot je naša prehrana. Sveže sadije, sveža jajca, sveže mleko, sveža zelenjava, naj ima prvenstvo na naši mizi, ker ima več v sebi, nego staro in preležano blago.

Tekom pomladnih mesecev je bilo veliko pomanjkanje krompirja. Vzrok—mrzlo in neugodno vreme na jugu, odkoder dobimo ves zgodnji krompir. Prvi pridelek je namreč ves pozabel. Morali so vsaditi drugega in sedaj prihaja na trg ves ta krompir iz južnih držav in pa krompir, ki pride običajno na trg ob tem času iz drugih držav, kjer gojijo istotako zgodnji krompir. Tako imamo sedaj naenkrat čez mero krompirja. Imamo ga toliko, da ne vemo kam z njim. Zato nam priporočajo, da ga kuhamo in jemo kolikor pač mogoče ker drugače bo segnilo po skladiščih ogromne količine. Zgodnji krompir namreč ne drži dolgo, letos pa še posebno ne, ker je bil kopan v mokrem vremenu.

Mala količina mesa, olja in raznih mastic nam daje dosti preglavic. Če kupimo mesa, ni dovolj točk za olje, če kupimo olje ni dovolj za meso, itd. Treba si je pomagati na vse načine. Mi Slovenci smo zelo vajeni salate s kisom in oljem. Toda če ni olja, si lahko pomagamo z mastjo, ki se navre od prekajene slanice. Enostavno segrejmo to mast, ko je vroča vlijmo vanjo nekoliko kisa in ko to vse skupaj prevre, vlijmo čez salato in zmešajmo. Lahko se rabi tudi navadne ocvirke od neprekažene slanice. Tudi kisla smetana je dobro nadomestilo. Enostavno posolite salato, lahko pridite nekoliko v koščkih kuhanega krompirja in v trdo kuhanih jajci, polijte z mrzlo kislo smetano in kisom ter zmešajte. Je pav dobro in kar je važnejše ima v sebi krepilne snovi za naše telo.

K salati gredo prav dobro razne močnate jedi, kot kruhovi, ocvirkovi, šunkovi in razni drugi cmoki ter omelete. Dokler imamo še na razpolago dovolj moke, jajec in mleka, se da napraviti marsikaka dobra in redilna jed. Saj meni se zdi, da so moški na splošno veliki prijatelji močnih jedi in sedaj jim lahko z njimi postrežemo. In tudi nam in otrokom bodo prav dobro teknila. Kako dobri so tudi sirovi štruklji, za katere se naredi vlečeno testo ravno tako, kot za štrudel. Razvlečeno testo pomaži z vročim maslom ali kakršnokoli mastjo na kateri si zarumenila par pesti

prosi, da pripeljejo vsaka vsaj po 1 novo kandidatino na vsako izmed naših prihodnjih sej. Saj to je edini način, da koristimo našemu krožku in celi naši organizaciji do večjega napredka. Sploh bi morala pripadati sleherni napredna žena ali dekle k organizaciji Progressivnih Slovenk v Ameriki.

Darila našim fantom-vojakom smo razposlale in iz spodaj navedenih pisem lahko razvidite, kako smo jih razveselile in kako so nam hvaležni!

4. junija, 1943.
Draga ga. Wolf:
Prejmite moje najiskrenejše zahvalo za poslano cigarete. Ve vršite plemenito delo za fante v vojaški službi in zato vam želim čestitati. Vaše darilo sem prejel ravno na dan, ko sem odhajal iz Purdue univerze. Dokončal sem tečaj za electrician's mate third class" in pohajam sedaj v višji oddelk tukajšnje šole na Treasure Island. Od tu mislim, da odidem s pacifičnim brodovjem ven na morje.

Najbrže je odšla že skoro večina mladih fantov iz collinwoodske okolice k vojakom. Mrs. Wolf, ali imate vi sina v vojaški službi?

Druga posebnega vam ne morem pisati. Naj torej zaključim in se vam še enkrat zahvalim za vaše darilo.

Vaš udani
Frank J. Mramor.

25. maja, 1943
"Progressivne Slovenke":
Ravnokar sem se vrnil iz mojega poslednjega vezbanja v Gulfport Field, katerega sem prebil v gozdu. Ko sem se vrnil v taborišče, sem našel prav lepo pismo od društva moje matere in lepo darilo. Zato sem vam hotel pisati par vrstic, da boste vedele, da sem prejel vse v redu in da sem vam hvaležen. Mama mi je vedno pravila, kako dobra je vaša organizacija in kako koristno je biti njena članica in ve ste to več kot enkrat tudi dokazale. Zelo sem vesel in ponosen, da lahko rečem, da spada moja mati k "Progressivnim Slovenkam". Sicer ne vem dosti o društvih, toda o Vašem vem, da je dobro.

Rad bi Vam pisal več, toda pri vojaki nam je čas odmerjen in zato naj zaključim in upam, da boste razumeli.

Se enkrat hvala za vse in dokler ne bo naše delo dokončano, pozdravljeni —
P. F. C. Eddie A. Skapin.

Pvt. Stan Jankovich
346 Q.M.D. Co. Supply
Bldg. T-2321
Ft. Ord, Cal.
Meseca maja, 1943.

Progressivnim Slovenkam:
Čenjene žene:
Vaše čudovito darilo sem prejel in sem bil ponosen in vzradoščen obenem, ker se je spomnila name tako patriotska skupina žen, kot ste "Progressivne Slovenke". S takim patriotizmom, namreč s pošiljanje malih daril fantom v vojaški službi vršite veliko delo za dviganje morale naše armade.

Torej dokler ne prikorakamo domov želim obilo sreče in dobro zdravje vsem članicam "Progressivnih Slovenk".
Hvala!
Vaš prijatelj
Pvt. Stanley Jankovich.
Corp. A. S. Vadal, USA
Battery C 306th Co. BBB
867 West 10th Street,
San Pedro, Calif.
Site 246

31. maja, 1943
Draga ga. Wolf:
Ne veste, kako sem bil presenečen, ko sem prejel cigarete in še bolj sem bil presenečen ob spoznanju, da me "Progressivne Slovenke" niste pozabile.

Ponosen sem, da sem Slovenec in se hočem boriti za vas tam doma, ki ste tako dobri na pram nam fantom. Jaz ne ka-

dim, toda sem pa dal cigarete mojim tovarišem, ki so kadilci. Upam, da bo te vojne kmalu konec in da bom prišel nazaj v krög Slovencev, kjer jim bom zopet pel in igral. Hvala lepa za cigarete!

Tony Vadal.
Pozdrav vsem članicam in na svidenje v nedeljo v Euclidu!
Frances Wolf, taj. kr. št. 1

We, the "Progressive Slovene Women" circle No. 7 want to thank all of the people, who attended our Red Cross Dance.

We especially want to thank the following orchestras for donating their services to a great cause. They are: Vadal's, Pecan, Strudel and Zalokar. You did a swell job fellows and I am sure that the money we brought in that night will go where it is needed the most.

We are proud to tell everybody that the amount we got and gave to the Red Cross was \$200.00.

We also want to thank the different lodges for helping to sell our tickets. All in all, the whole affair was a great success, so keep giving and keep buying War Bonds and soon this world will be a better place to live in.

Club Reporter
Esther Zupanc.

E. Coff.

"HELLO EVERYBODY!"
Že zopet sem tu! Moram vam kar na hitro povedati, da so naše "Progressivne" že zopet tako pridne, da je kaj. Oh Boy! Kako bo zopet fletno!

Tam doli v naši ameriški "Ljubljani" se bo vršil semenj. Imele bomo naprodaj vseh vrst ročnih del, peciva, prezervirane sadija in sočivja — potem za naše novorojenčke — so tudi nekaj naprave. Tako da bo za vsak spol nekaj lepega ali dobrega. Za naše moške pa dobre zlate kapljice!

Torej pridite gotovo vsi na naš bazar — vam ne bo žal. Vzemite seboj "cekar" ali pa rdečo ruto, da boste lahko naložili in nesli domov.

Vi moški, vam pa povem, da imate sedaj ugodno priliko kupiti na tem semnju darilo, katero podarite vaši ženi ob priliki njenega godu in vem, da ga bo vesela. To vam povem še posebno zato, ker bi vas rada izvabila čimveč v našo sredo, to se pravi — da ne bomo same ženske — je res malo dolgočas, ako smo same!

Se enkrat, ne pozabite — v nedeljo 18. julija je semenj v Slovenskem društvenem domu v Euclidu!

Vas vabi celotna skupina Progressivnih Slovenk!
Zdravo!

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
Glenville 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING
Towing, Parts, Batteries, Painting
Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENDicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS
AUTOMOBILE IN TRUKE

E. 61st St. Garage
Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

GOSTILNA
Frank Mihčič Cafe
7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ŽGANJE IN PRIGRIZEK
ENDicott 9359

KO ZAZELITE KOZAREC
dobre pive, vina ali žganja, obiščite
Louis Seme Cafe
6507 St. Clair Ave.,
Za privatne zabave pokličite EN. 9026
Odprto do 2:30 ure zjutraj

RUDY BOŽEGLAV
WINERY
6010 ST. CLAIR AVE.
Najfinjša vina, domačega izdelka, dobite na kozarec ali v večji količini za na dom.
Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom.
Se priporočamo!

OGLAŠAJTE V
"ENAKOPRAVNOSTI"

War Bonds Help Build a CRUISER

PUSTOLOVŠČINE

DOBREGA VOJAKA

ŠVEJKA

V SVETOVNI VOJNI

JAROSLAV HAŠEK

(Nadaljevanje)

Švejk in Marek sta stala na dvorišču in čakala polkovnika. Tu so bili tudi že šarži, službojuči častniki, polkovni adjutant in feldvebelj iz polkovne pisarne s spisi o kriveh, ki ju je čakala sekira pravičnosti — regimentsraport.

Končno se je prikazal čmerni polkovnik v spremstvu stotnika Sagnerja iz šole enoletnih prostovoljcev, nervozno sekajoč z bičnikom po golenih svojih visokih škornjev.

Ko je slišal raport, je šel med grobno tišino nekolikokrat okoli Švejka in Marka, ki sta delala rechtsschaut ali linksschaut.

Naposled se je polkovnik ustavil pred Markom, ki se je zgledil: "Enoletni prostovoljec ..."

"Vem," je rekel polkovnik ostro, "izmeček enoletnih prostovoljcev. Kaj ste v civilu? Študent klasične filologije? Torej nazrt inteligent ... Gospod stotnik, privedite sem vso šolo enoletnih prostovoljcev! ... Seveda," je govoril Marku, "mislilostiv gospod študent klasične filologije, s katerim se moramo mi mazati! Kehrt euch! Saj sem vedel: gube na plašču v neredu. Kakor bi prišel pravkar od kake deklet ali bi se valjal v bordel. Deček, jaz vas raztrgam!"

Sola enoletnih prostovoljcev je prišla na dvorišče.

"V kare!" je ukazal polkovnik, in prostovoljci so obklopili

sojenca in polkovnika z ozkim čveterokotom.

"Poglejte tegale moža," je rekel polkovnik in z bičnikom kazal Marka, "zapravi je vašo čast enoletnih prostovoljcev, iz katerih naj se vzgoji kader rednih častnikov, da bi vodili moštvo k slavi na bojnih poljih. A kam bi vodil on svoje moštvo, ta pijanica? Iz krème v krème. Ves izročeni rum bi moštvo popil. Ali se morete opravičiti? Ne. Glejte ga, ničesar se more ziniti na svojo obrambo, a v civilu študira klasično filologijo. Zares, klasičen primer! Klasičen filolog, ki je v pijanosti strgal ponoči častniku čepico z glave. Mensch! Še sreča, da je bil le topničarski častnik! Vzlic temu pa se mora tak zločin brezobzirno kaznovati: propalica mora biti izobčen iz šole enoletnih prostovoljcev, moralno uničen. Takih inteligentov imamo že dovolj v armadi. Regiment-skanzlei!"

Feldvebelj je resno pristopil lupiti v kuhinji krompir, modelirati cmoke in obirati rebra, nego kričati v peklenskem ognju sovražnika s polnimi gatami: "Einzeln abfallen! Bajonett auf!"

Nato se je ustavil polkovnik pred Švejkom in ga pozorno ogledoval. Švejkova figura s polnim smehljajočim se obrazom, obrobjenim z velikima uhljema, stoječima poponci pod nasajeno preveliko vojaško čepi-

co, je delala vtisk popolne brezskrbnosti in nedolžnosti, a njegove oči so vpraševale: "Prosim, mar sem res storil kaj napakega?"

In polkovnik je strnil uspeh svojega opazovanja v vprašanje, ki ga je dal feldveblju iz polkovnikove pisarne: "Bebec?"

"Pokorno javljam, gospod obrst, bebec," je odgovoril Švejk namesto feldveblja.

Polkovnik je namignil adjutantu in odšel v stran. Nato sta poklicala še feldveblja in pregledovali so material o Švejku.

"Aha," je rekel polkovnik, "to je torej tisti sluga nadporočnika Lukaša, ki se mu je izgubil v Taboru. Gospodje častniki si morajo sami odgajati slugo. Če si je že nadporočnik Lukaš izbral za slugo takega bebca, naj se muči z njim sam."

Dovolj svobodnega časa ima, ker ne zahaja nikamor. Kajne, da ga tudi vi niste nikoli videli v naši družbi? No, torej vidite."

In polkovnik je stopil k Švejku in zroč v njegovo dobrodušno obličje, je rekel: "Vi govedina, imate tri dni verschaerft in nato se oglašite pri nadporočniku Lukašu!"

Tako sta ostala Švejk in Marek v polkovni ječi, kjer sta nadalje prepevala, nagajala profesoru in uganjala vse možne reči.

Nadporočnika Lukaša pa je dal polkovnik pozvati predse in mu je dejal: "Nekako teden dni po svoje mprihodu k polku ste me prosili, naj vam pridelim slugo, ker se vam je sluga Švejk izgubil na kolodvoru v Taboru. Ker se je Švejk vrnil ..."

MLADA BREDA

POVEST

SPISAL DR. IVAN PREGELJ

(Nadaljevanje)

"Prav res ne vem, zakaj se ti tako vlečeš za Lipeta," je dejal tistega večera Juri svoji ženi. In ona ni odvrnila ničesar, legla je in se mučila z mislijo, zakaj mož Lipeta ne mara. Drugi dan z Jurijem ni govorila skoro cel dan nič. Na dan sv. Janeza, ko je bila vstala, pa jo je poklical Juri in rekel:

"Sklenil sem, da je bolje, da Lipe gre. STomažem se še ubijeta, če bosta še dolgo pod eno streho."

"Prav," je odvrnila Anica.

"Ne, tebi to ni prav," je odvrnil mož nevoljen, "in bi rad vedel, zakaj!"

"Zakaj?" je vprašala opa. "Morda ni Lipe dovolj pamenten in priden! Povej raje, Juri, zakaj hočeš ti, da mora iti! Ali ni to krivica?"

"Jaz in mati sva sklenila tako!" je odvrnil razdraženo Juri, "in če že ni drugega ko to, da mati želi —"

"Stori, kakor ti je drago," je dejala Anica in si potegnila z roko preko oči.

"Kaj jočeš," je nadaljeval mož razdraženo. "Ali sem rekel kaj hudega? Bolan človek je siten in črnogled. Tudi ti bi bila taka, ko bi bila bolna, in jaz prepričan s komursbodi, pre-prijazen."

"To so grde laži," je zastokala Anica, "in sram te je lahko takih očitkov." Solze so jo polile.

"Naj bo pa po tvojem," je dejal razdražen mož, "prav, naj pa ostane."

"Ne," je dejala sedaj Anica, "Lipe naj gre. Nočem, da bi ostal, bolje je, da gre. Ti itak veruješ drugim več ko meni. Vsaj lagati in obrekovati ne bodo mogli. Oh," je zaihtela nato, "saj se zna zgoditi, da bom morala še jaz od tu!"

In vstala je in zapustila je moža, čuteča, da se je v nji nabralo nekaj strupenega in je najboljše, da gre. Šla je doli v kuhinjo. Nekaj hipov pozneje je zaslislala v veži začuden klic Neže in Jurijeve glas:

"Kje je Lipe?"

Planla je v vežo. Res, pred njo je stal Juri, bled in slab, ali ves napravljen.

"Saj mi ni nič več!" se je opravičil proti Anici in velel Neži: "Pokliči Lipeta!" Nato je stopil v izbo. Anica pa je s solznimi očmi krenila gori v svojo sobo. Nekaj trenutkov pozneje je stopil Lipe v izbo in pozdravil Jurija.

"Sedi," je velel ta.

"Saj storim lahko," je odvrnil fant. "Kaj pa je?"

"Ali veš, kaj je danes?" je vprašal Juri.

"Kaj ne bi vedel? Pa ni, da bi o tem govorili. Na Peči mi je

po volji in sem zadovoljen s svojo službo. Meni je tudi naprej prav, če je vam."

"Meni ni prav!" je odvrnil Juri povešenih oči.

"Tudi dobro, gospodar." Tu je utihnil za hip in sedel. Nato pa se je dvignil in rekel: "Pa ne, da niste bili kaj nezadovoljni z menoj?"

"Je že tako, Lipe!" je odvrnil v zadregi Juri.

"Hm," je pripomnil Lipe, "in namignili bi bili že lahko preje. Zadnji dan je malo kasno."

(Dalje prihodnjik)

Urednikova pošta

Iz zapadne strani

Cleveland, Ohio. — Društvo Brooklynski Slovenci št. 48 S. D. Z. priredi svoj letni piknik v nedeljo, 18. julija, 1943 na prijaznih prostorih Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave.

Vabljeni ste vsi člani Slovenske dobrodelne zveze in ravno tako tudi drugo cenjeno občinstvo. Odbor je preskrbel vse prvovrstno, da se boste vsi pošteno zabavali. Za ples bo skrbel Frank Zaitz orkester, ki pripadja.

"To so grde laži," je zastokala Anica, "in sram te je lahko takih očitkov." Solze so jo polile.

"Naj bo pa po tvojem," je dejal razdražen mož, "prav, naj pa ostane."

"Ne," je dejala sedaj Anica, "Lipe naj gre. Nočem, da bi ostal, bolje je, da gre. Ti itak veruješ drugim več ko meni. Vsaj lagati in obrekovati ne bodo mogli. Oh," je zaihtela nato, "saj se zna zgoditi, da bom morala še jaz od tu!"

In vstala je in zapustila je moža, čuteča, da se je v nji nabralo nekaj strupenega in je najboljše, da gre. Šla je doli v kuhinjo. Nekaj hipov pozneje je zaslislala v veži začuden klic Neže in Jurijeve glas:

"Kje je Lipe?"

Planla je v vežo. Res, pred njo je stal Juri, bled in slab, ali ves napravljen.

"Saj mi ni nič več!" se je opravičil proti Anici in velel Neži: "Pokliči Lipeta!" Nato je stopil v izbo. Anica pa je s solznimi očmi krenila gori v svojo sobo. Nekaj trenutkov pozneje je stopil Lipe v izbo in pozdravil Jurija.

"Sedi," je velel ta.

"Saj storim lahko," je odvrnil fant. "Kaj pa je?"

"Ali veš, kaj je danes?" je vprašal Juri.

"Kaj ne bi vedel? Pa ni, da bi o tem govorili. Na Peči mi je

vedno spravi posetnike v dobro razpoloženje.

Članstvo društva opozarjam, da se bo moral vsak član odzvati, to je sklep seje in se ni treba pri meni izgovarjati to in ono. Izvzeti so le bolniki na bolniški listini. Kdor se ne bo vdeležil, bo plačal \$1.00 v društveno blagajno.

Mislím, da se mora vsak član zavedati tega, da imamo samo enkrat na leto kako zabavo, in ni odveč če se zahteva, da se vsaj tedaj udeležite, drugih stroškov itak nimate pri društvu.

Na svidenje v nedeljo, 18. julija.

Frank Hunter, tajnik.

Janez Nedam

(Nadaljevanje z 2. strani)

pred njim so odigrane sanje iz domovine.

Žena Mica Skopuh priprav-

lja zajtrk v kuhinji. V kuhinjo stopi kot skesan grešnik, mane zaspane oči in pravi:

"Tega je dovolj, Mica, tisti denar, ki ga imava v nogavicah, naj gre za vojne bonde, nekaj za Rdeči križ, a pozabiti ne smeva tudi na naše ljudi v domovini, za katere se danes briga JPO,SS in SANS."

Mica ga je pogledala ter vprašala:

"Janez, ali si še pijan, ko tako govoriš?"

"Ni pijan, Mica, ampak tako se mi je sanjalo, da bo kar tako prav, kakor sem ti rekel," resno pripoveduje mož ter končno dostavi: "V sanjah sem bil v Sloveniji, in kaj se mi je sanjalo, ti bom že povedal, in potem boš tudi ti rekla, da imam pošteno prav. Je že čas, da se več ne pišem Janez Nedam, ti pa še manj Mica Skopuh."

In tako se je zgodilo, da danes oba podpirata naše pomožne akcije. Da bi imela mnogo posnemalcev.

ALI JE TREBA VAŠO STREHO NANOVO POKRITI?

Naša trdka je poznana kot ena najboljših v tem oziru, in delo, ki ga izvršimo je prvovrstno in zadovoljivo v vsakem oziru.

POKLIČITE NAS, ČE RABITE NOVO STREHO, DALI VAM BOMO PRORACUN BREZPLAČNO

Universal Roofing Service

1515 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: CH.8376-8377 — Ob večerih: ME. 4767

ZA VSAK SLUČAJ IN ZA VSAK ČAS

In tudi za vsako razdaljo, je vsem na razpolago naša ambulanca, ki je izjemno samo za bolniško potrebo.

A. Grdina in Sinovi

1053 E. 62nd STREET

HEnderson 2088

Cleveland, Ohio

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

Razprodaja čevljev

S posebnim dovoljenjem OPA bomo razprodali gotove odstotke moških, ženskih in otroških čevljev iz naše zaloge in to

BREZ POINTOV ZA RACIONIRANJE

Prodajali jih bomo po posebno znižani ceni in samo gotovo števil. Zato pridite zgodaj, da boste dobili boljšo izbiro.

ŽENSKI ČEVLJI

\$1 par

ČEVLJI ZA OTROKE IN

DEKLETA

\$1 par

MOŠKI ČEVLJI VSEH

VRST

\$2.91 par

KUPITE ZDAJ — PRIHRANITE POINTE — PRIHRANITE DENAR

Mandel's Dept. Store

(Prej Anton Ogrinc Department Store)

15333 Waterloo Rd. Poleg Slovenskega del. doma

Odprto vsak večer razen v sredo zapremo opoldne

Mali oglasi

Prodaja se zelo poceni

gostilniška oprema kot električni dispenser za pivo, register, sink, stoli, itd. — 1164 Norwood Rd., EX. 0879.

Ženska

želi službo za opravljanje domača hišna opravila. Najrajši bi dobila službo pri Slovencih.

Naslov se poizve v uradu "Enakopravnosti".

Prodaja se

Hišo za dve družini; 8 sob na East 47th St. — Cena \$3,100

Hišo za 8 družin, ki donosajo \$135.00 mesečne najemnine. — Nahaja se blizu Addison Rd. in St. Clair Ave. — Cena \$10,000

Na 1116 East 78th St. ste hiši na eni loti, vsaka za eno družino. Ena hiša je prazna.

Hiša s 12 sobami, za dve družini, na Huntmere Ave.

Za podrobnosti vprašajte pri

J. TISOVEC

1366 Marquette Ave. blizu St. Clair in East 55th St.

Hiša naprodaj

za dve družini, vsako stanovanje po 5 sob; vse nanovo dekorirano in beneški zastori. Povezve se pri lastniku na 1132 E. 66th St.

Zavarovalnino

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd.

preskrbi JANKO N. ROGELJ 6208 SCHADE AVE.

POKLIČITE:

ENDicott 0718

FANTJE IN MOŽJE!

V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari. IZDELUJEMO OBLEKO PO MERI JOHN MOČNIK 772 East 185th St.

ZAVAROVALNINO

za hiše, pohištvo in avtomobile vam preskrbi MIHALEVIC BROS. 6424 St. Clair Ave. Zavarovalnina na pohištvo za vsoto \$1000 vas stane le \$5.00 za tri leta.

Priatelj's Lekarna

ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 63 ST. PRESCRIPTION SPECIALISTS ENDicott 4212 Zastonj pripeljemo na dom

Gramofonske plošče

slovenske, hrvatske, angleške vseh vrst. Naša trgovina je odprta vsaki dan od 12. do 8. ure zvečer. Zaprta je ves dan ob ponedeljkih in sredo.

NORTHEAST SALES & SERVICE CO.

Jerry Bohinc 819 E. 185 St.

If You Suffer From

CONSTIPATION!

Try This Famous British Medicinal

Salts Now Being Made in U. S. A.

In a glass of hot water put one teaspoonful of Kruschen Salts and drink about half an hour before breakfast. 15 to 20 minutes later follow with your usual breakfast cup of hot coffee or tea. Usually within thirty minutes you get prompt and effective relief and should begin to feel bright and refreshed again. Be sure to follow the simple easy directions.

Now keep this up for 5 straight days — just see if you too don't discover why thousands have found hot water and Kruschen Salts so beneficial in relieving that dull, constipated "out-of-sorts" headachy feeling. Get Kruschen Salts today — at all drug stores.

Proves Wonderful

For Itching Skin

To soothe itching, burning skin, apply medicated liquid ZEMO — a Doctor's formula backed by 30 years continuous success! For ringworm symptoms, eczema, athlete's foot or blemishes due to external cause, apply ZEMO freely. Soon the discomfort should disappear. Over 25,000,000 packages sold. One trial convinces. Only 5¢. Also 6¢ and \$1.00.

ZEMO

POSEBNO NAZNANILO

O. P. A. nam je dala dovoljenje, da razprodamo gotov odstotek čevljev, moških, ženskih in otroških, začeni 19. julija in do 31. julija.

Poleg tega, da za te čevlje ni treba nobenih točk za racioniranje, bodo še po izjemno nizki ceni. Pridite zgodaj in dobite prvo izbiro.

Mandel's Shoe Store

6107 St. Clair Ave.

POLEG GRDINA SHOPPE

ZAVESE

Tu si lahko izberete kakoršnekolik vrste zaves, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.

ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO

Odprto ob večerih od 9. ure

Parkwood Home Furnishings

7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511

Vprašajte za Jennie Hrovat

Naznanilo slovenske banke

Tem potom se naznanja, da bo banka danes in vsak petek odprta sledeče ure: Od 9:30 dopoldan do 8. ure zvečer. S tem banka nudi veliko ugodnost vsem, ki želijo imeti kakoršnokoli opravilo z banko.

THE NORTH AMERICAN BANK CO.